

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

Cimbora

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALOM JEGYZÉK:

- Katona Jenő: Sas és Pacsirta.
Móra Ferenc: A becei molnárok.
Ravasz Tóni, a libatolvaj.
Szakad a zápor. (Vers.)
Elek nagyapó: Róka Piróka levele.
Z. Tábori Piroska: Békesziget.
(Regény.)
A Cimbora játékszatala: Róka-hajtó.
(Társasjáték.)
Lengyel Miklós dr.: Magyar Pantheon
(Arany János.)
Tíz fogas kérdés. (Megfejtés.)
Karácsony Benő: Szeresceni Pista
kalandjai. (II. közl.)
Dominits Mária: Szép levél.
Elek nagyapó üzenetei.
A Cimbora könyvvására.

1928 JULIUS HÓ 30

21

szám

SAS ÉS A PACSIRTA

IRTA KATONA JENŐ

Felhőkig érő csernek tetejére
 Rakta fészket a sasmadár.
 Alatta meg kicsiny bokor alján
 Pacsirta pár csicsergi dalát.
 Ruhája szürke, hasznos a léte,
 Elpusztít sok kártevőt,
 Korán vagy későn — mégis
 Örömmel dicséri a Nagy Jóltevőt!

A hatalmas ember örömmel szedi,
 Mig téged észrevétlen hagynak.
 S ha véged eljő, nem hordják
 Mint éket sem tollad, sem semmi részed".
 „Ily vágyam nincsen s a csicsergésem,
 Mit hallnak érző emberek.
 Tanítani tudnak, imádni Istent,
 Becsülni munkát, s több van
 Közöttük, ki engem — követ".

Felhőkig nyuló csernek tetejéről
 Lenéz szánón a sasmadár:
 „Te pór! Te földnek szürkésége!
 Mit fáradsz szüntelen? Megállj!
 Semmittevészel felnek napjaim,
 S mégis les a vadász reám,
 S ha szárnyaim avult tollai
 Földre találnak hullani.

A BECSEI MOLNÁROK

IRTA MÓRA FERENC

Valamikor, jó két-háromszáz esztendővel ezelőtt, két vízi malom örölte a becseiek búzáját a Tiszán. Egyik a felvégen, másik az alvégen. Csendes, szelid nyári éjszakákon elhallatszott a szavuk a harmadik határig. A felvégi malom mindig ezt hajtogatta nagy haragosan:

— Vidd, ördög, vidd, ördög, törököt, törököt!
 Amire csendesen visszakattogott az alvégi:

— Magyar Pál, Magyar Pál, lisztes zsák.

— Magyar Pál, Magyar Pál, lisztes zsák, lisztes zsák!

Nagy oka volt annak, hogy így feleselgettek egymással a becsei vízi malmok. Török világ volt akkor errefelé. Vegyest laktak a falukban a magyarok a turbános atyfiakkal. Amilyen embertelen volt a török háboruban, ellenség gyanánt, olyan békességes cimbora vált belőle, ha letelepedett valahol. Nem garázdálkodott, szépen végezte a maga dolgát és nem avatkozott a máséba.

Becsén az alsóvárosban fészkeltek meg magukat a törökök. A felsővárosi magyaroknak nem csináltak semmi galibát. Volt nekik külön templomuk, külön mészárosuk, külön boltosuk külön csizmadiájuk. Még vízi molnárjuk is, aki megörölte a kenyérnek valót.

Tahir bégnek hívták az öregot. Katona volt valamikor, de vénségére könnyebb munkának találta a hadakozásnál a vízi molnárságot. Áldott jó ember volt máskülönben, a légynek se vétett koldusnak, vándorlónak mindig öntött a tarisznyájába egy kis fehér liszteszékét, akármilyen nemzetségbeli volt; hanem ha a magyar molnárt

meglátta, mindig elfogta a szívét a bosszuság: Minek is van ez a magyar molnár a világon! Ha egymagam volnék a becsei molnár, mindennap kétszerannyi rézgarast hányhatnék az erszényembe!

A magyar molnárt Pál gazdának hívták!

Ez is olyan ember volt, mint a falat kenyér. Egész nap danolt, fütyült, meg nem szidta volna még az inasát sem. Hanem amikor átpillantott a Tahir bég malmára, mindig ökölbe szorult a keze:

— Hej, ha ez a török molnár nem volna a világon, akkor egymagam volnék a becsei molnár. Azóta tele volna a ládafia ezüst huszassal.

Hát ezért feleseltek egymással a becsei malmok éjjel-nappal. Ha az egyik elhagyta, a másik mingyárt rákezdté. Néha még a harangszót se lehetett hallani a nagy lármájuktól.

Hanem egyszer aztán ugyancsak elhallgattott mind a kettő, alvégi malom, felvégi malom török molnár, magyar molnár. Jött valami ellenséges gyülelevész had, nagy robajjal, mint a jeges eső. A becsei jámbor polgárok, ami drágább portékájuk volt, eldugták, ki hova tudta, aztán mentek világá. Az ellenség nem talált egyebet a pusztá falunál, de ki is töltötte rajta a bosszuját mert az egészet fölégette.

Pál gazda zacskóba hányta ami pénzeszkéje volt s elindult a Tiszaparton, hogy elrejtse valahová. Olyan biztos helyre, ahol nem találja meg az ellenség, de rátalál ő, ha valamikor visszakérül. Ahogy kémlelődött ott a víz mentén, egyszer csak nekiment egy odvas öreg fűzfának.

Töve a vízben volt, derekáról úgy lebegett le a hosszú moha, mintha szakáll volna. A fehér szá, káll közt tátongott a száj, a vénhedt fa fekete odva. Pál gazda nem sokat gondokozott: bele-dugta az oduba a pénzeszacskót.

— Ezt az Isten is arra teremtette, hogy meg-őrizzze a pénzeszkémet, amíg visszakerülök erre a tájra.

Azzal levágott a fáról egy ágat vándorbotnak és nekiindult a világnak. Kebelén kenyere hátán háza, így ment ez akkoriban Magyarországon.

De bizony a török molnár se várta a házához a hivatlan vendégeket. Belerakta a megtakarított pénzét egy vászontarisznyába s ő is a Tiszaparton keresett neki helyet. Nem talált jobbat az odvas fűzfánál, beleszuttatta a tarisznyát. Csörrent a pénz, ahogy a másik zacskóhoz ütődött. Tahir bég kíváncsi lett, mi lehet a fában? Belenyult az oduba s kihuzta a magyar molnár pénzét.

— Nini! — örvendezett a török, hosszú fehér szakállás simogatva — csakugyan nem tehetném jobb helyre a vagyonkámat! Más okos ember is ide tette az övét, nagyon alkatmas helynek kell eneck lenni.

Azzal szépen visszaeresztette az oduba mind a két zacskót, betakargatta száraz falevével, öszszecsattantotta a papucsát s úgy megindult, hogy meg se állt Belgrádig. Ott laktak az atyafiai azoknál huzta ki a telet.

Ahogy kitavaszkodott, lassankint haza szálíngóztak a beceseiek. Ámbátor nem igen volt haza a haza: mert a kormos falakon kívül semmi se maradt a régi Becséből. Újra kellett építeni az egészet.

Egy mosolygó hajnalon Pál gazda is hazakerült. Bizony ő sem találta meg a malmát a felvégen. Elpusztította azt az ellenség az alvógivel együtt. Nem sokat törődött vele, csak a pénzét meglelje.

Az öreg fűzfa megfrissült koronájával ott bólogatott a vízszélen, mintha mondaná:

— Ne búsulj, megőriztem a pénzed!

Benyult a molnár az oduba s megörült, amikor megmarkolta a zacskót! Csak akkor hült el amikor kihuzta. Ez nem az ő zacskója! Megint belenyult s addig kotorászott benne, amíg ki nem huzta a magáét is. Csak azután esett gondolkodóba:

Rugja meg a kakas, mitévő legyen most ezzel az idegen pénzzel? Talált jószág, nekem szánta az Isten. Csináltatok rajta olyan malmot, hogy a király sem örleti különben a vasárnapi kalácsnak valóját.

S már nyult a pénzért, de hirtelen visszarántotta a kezét, mert megdobbant a szive:

— Pál, Pál, te nem jársz igaz uton. Aki ide rejtette azt a pénzt, vissza is jön érte. Ő se vitte

RAVASZ TÓNI, A LIBA-TOLVAJ

Kellett neked a liba?
Nohát mars a dutyiba!

el a tiedet, te se bánts d az övét!

Elszégelyte magát a molnár, visszatette a helyére az idegen zacskót. Hóna alá csapta a magáét s megindult hazafelé. Hát, ahogy megfordul, jön ám szembe vele: Tahir bég. Szakadt róla a verejték a nagy igekezetben.

— No, te is megkerültél, te török? — mordult rá Pál gazda mérgesen.

A török molnár sietett előkeríteni a zacskóját a fa odvából, csak azután adta meg a választ:

— Meg ám, te magyar!

Amikor Pál meglátta, mit csinál a török, csudálkozva csapta össze a kezét:

— Hát a tied volt a másik zacskó, Tahir bég?

— Hát a tied volt az egyik, Pál gazda?

— Hát ilyen emberséges ember vagy te, szomszéd?

— Hát van te nálad becsületesebb ember testvér?

Török molnár, magyar molnár karonfogva mentek be Becsére. Szét se váltak többet. Összetették a pénzüket, ketten építettek egy malmot közösbe kerestek a halálukig. Csendes, nyári éjszakákon a harmadik határig elhallatszott, a malmom kattogása:

— Becsület, tisztesség, szeretet, békesség...

(Szeged.)

SZAKAD A ZÁPOR

GARAY AKOS RAJZÁVAL.

Szakad a zápor,
Közel, se távol
Nincs sehol fedél.
Jajj, bőrig ázik,
Amíg a házig
Pannika élér.

Mi kék volt az ég
Egy perccel elébb,
— Ki hitte volna?
Szellő se lebbent,
Madár se rebbent,
Pihent a róna.

Megszűnt a zápor,
Közel és távol
Egy felleg síncsen.
Anya és gyerek
Immár nem remeg — —
„Oh, jó az Isten!”

S im nagy hirtelen
— „Jajj, mi lesz velem!?” —
Ég, föld megre meg.
Bég a barika,
Szegény Pannika,
Oh, jaj, jaj neked!

Szakad a zápor
De már nincs távol,
Ihol a tanya!
Szorongva várja,
Keblére zárja
Az édes anya.

Pompás ízű
magas tápértékű
mindenüff kap-
ható a

STOLLWERCK TEJKARAMELLA

RÓKA-PIRÓKA LEVELE

Tavaly levelet kaptam Róka Piróka kisasszonytól s azt közé is tettem a Cimborában. A levélben annyi volt a helyesírási hiba, mint égen csillag, földön füst, s felszólitottalak titeket, hogy igazítsátok helyre. Összesen 105 helyreigazítás érkezett be. Éppen elég a végigolvasásra, bár én szívesen végig olvastam volna akár ezret is, hadd lássam, haladtak-e előbbre unokáim a helyesírás rögös utjain. Mert, sajnos, a helyesírás körül nagy baj van, s ez a magyarázata, hogy szüntelen buzdítottalak titeket a levélírára is... Három osztályzatot állapítottam meg: jelest, jót, elégségest: 31 unoka érdemelte meg a jeles, 4 a jó osztályzatot, 70 unokának csak elégséges osztályzatot adhattam. Mentségük, hogy iskolájukban nem anyanyelvükön folyt a tanítás, s egyszersmind érdemük, hogy igyekeznek megtanulni a magyar helyesírást iskolán kívül. Csupán a jeles és jó osztályzatnak nevét közlöm, az elégséges osztályzatukét nem, abban a hitben, hogy a következő pályázatnál előlépnék a jó, sőt a jeles osztályzatba is.

A pályázat hirdetések tanácsoltam, hogy a helyreigazítás eredetijét őrizzék meg, mert én is megpróbálom a helyreigazítást, s ezzel hasonlítsátok össze a magatok munkáját. Azt hiszem, ebből sokat tanulhattok.

Ime, az én helyreigazításom szerint, így szól Piróka levele:

Kedves Nagyapóka!

Hallottam Gavallér Jankótól, aki nekem legjobb bajtásom, hogy sokszor irt a Cimborába. Én is szeretnék írni. Most már tudok, mert a kedves mamám nevelőkisasszonyt fogadott mellém, aki engem németül is, franciául is tanít, de én azért holtig magyar leány maradok. Hát, azt akarom elmondani magának, hogy egyszer, amikor még az erdőben laktunk, látom, hogy egy sereg aranyos kis csirke van az erdő mellett, s ott keservesen sirdogálnak. Vajjon, mi bajuk lehet? mondom én. Azzal közelebb settenkedem, s hát látom, az a bajuk, hogy a biciklijök mind elromlott s most mennének haza, de nem tudnak. Ó, ő! sipogott keservesen egy babos szoknyás csibike, ha most észre venne a ravasz róka, egy falás, megenne minket, és az én felséges mamám. Kukuriku királyné, meghalna szörnyű bujában.

Képzelteti, kedves Nagyapóka, hogy dologott a szívem, amikor megtudtam, hogy a kedves csibikék között van királykisasszony is. No, gondoltam, most csak oda kellene ugranom, nyakon csipnem Csibike királykisasszonyt, s milyen kedvesen eljátszanék vele az erdőben! S hogy megdicsérne kedves mamám, hogy asszonya: Úgyes leány vagy, te Piroska, eszem a zuzádat. De én ezt nem tettem meg, mert én akkor is érzékeny szívű voltam, s csak néztem egy fa mellől, hogy mi lesz most.

Hát, egyszer mi történt? Az történt, hogy vágat feléjük nagy sebesen biciklin Mókus királyfi, utána egy sereg mókus ifju s velük Cincogi Cinci, akit én jól ismertem. Hopp! Hopp! kiáltott Mókus királyfi. Megállni! Megállni! Azzal mind megálltak s a bicikliről leszálltak. Mókus királyfi szépen meghajította magát s mondta: Engedje, szép királykisasszony, hogy bemutassam ma-

gamat. Én Mókus királyfi vagyok. Lehetek szolgálatjára? Mire Csibe királykisasszony azt felelte, hogy: Ó, szép királyfi, az Isten vezérelte ide. Csináltassa meg a biciklinket, hogy mehessünk ma haza, mert különben felséges mamám Kukuriku királyné szíve megszakad utánam. — Hé, Cincogi Cinci, kiáltott Mókus királyfi. — Te ezermester vagy, egy, kettő, reparáld meg a bicikliket. — Igenis, felséges királyfi, mondta Cincogi Cinci. Egy, kettő, megreperálta. Azzal mind felpattantak a biciklikre. Elöl Mókus királyfi és Csibike királykisasszony, megfogták egymás kezét, úgy bicikliztek haza. Otthon volt aztán nagy öröm! Hallottam, hogy Kukuriku király Csibike királykisasszonyt s fele királyságát mindjárt átadta Mókus királyfinak, s ott mindjárt meg is tartották a lakodalmat. Hét éjjel, hét nap tartott. Tál, tányér elég volt. Ugyan ügyes volt, aki csontot kapott. Aki nem hiszi járjon utána, holnap Mókus királyfi s a felesége legyen Nagyapóka vendége.

Kezét csokolja: Róka Piróka.

Most pedig közlöm a jeles és jó osztályzatuk nevét. **Jeles osztályzatuk:** Martonossy György, Déva, Papp Imre, Károly és Laczi, Szatmár, Molnár Nóra, Arad, Glück Imre, Szatmár, Bodnár Mariska, Kovin, Jugoszlávia, Vogel Edith, Nagyenyed, Ciszér István, Kásonjakabfalva, Tima Endre, Zilah, Nagy Aron, Nagyenyed, Benedek Edith, Bukarest, Kovrig gyerekek, Torda, Kovács László, Erbogyoszló, Weinberg Zittuka, Torda, Hevesi Gusztáv, Nagyvárad, Salamon Zoltán, Aranyosgyéres, Benedek Ella, Nagyvárad, Fritsch Ferencz, Kolozsvár, Márton testvérek, Munkács, Dominits László, Saroltavár, Kacsó Teruska, Nyárádselye, Horváth Sárika, Vulkán, Raffay Bandi, Kolozsvár, Farkas Ilonka, Bánffyhunyd, Smil Gizi, Gyergyószentmiklós, Petrovay Gabriella, Kolozsvár, Serester Anna, Bodola, Magyar Évike, Brassó, Komlós Ella, Nagyvárad, Ujfalusy Klári és Pali, Élesd, Sófalyv Márta, Nagybánya, Stauber Manya, Arad. **Jó osztályzatuk:** Rauch Klára, Szedres, Mittelhuber Ludmilla, Petrosényi, Moldvai Marika, Aranyosgyéres, Jakabovits Margit és Dezső, Homoródmás.

Jutalmul 10 könyv volt kitűzve. Minthogy ennél több könyvet nem adhat a kiadóhivatal, a szerencsére kellett biznom, kik kapjanak könyvet az egyforma osztályzatuk közül. Ime, a következőkre mosolygott a szerencse: Komlós Elly, Nagyvárad, Kacsó Teruska, Nyárádselye, Márton testvérek, Munkács, Kovács László, Erbogyoszló, Kovrig gyerekek, Torda, Tima Endre, Zilah, Ciszér István, Kásonjakabfalva, Vogel Edith, Nagyenyed, Bodnár Mariska, Kovin, Jugoszlávia, Papp Imre, Károly és Laczi, Szatmár.

Legközelebb megint közlök a Róka Pirókaéhoz hasonló levelet, abban a reményben, hogy sokkal többen fognak résztvenni ebben az igen hasznos pályázatban.

(Kisbaczon.)

ELEK NAGYAPÓ.

BÉKE-SZIGET

IRTA: Z. TÁBORI PIROSKA.

A négy hajótörött is az ő cinkosa volt, mindenik nagyszerű uszó és akrobata, csak játszották a hajótöröttet. Az a szerencse, hogy Robertson megbízottai mindenütt figyelemmel kísérték és azt is megtudták, hogy visszaszökött a szigetre.

— Hogy lehet az, hogy olyan tökéletes védelmi berendezése van Békeszigetnek, mely pedig senkivel sem akar háborút kezdeni? — kérdezte Péter.

— Mert ismerjük az embereket, fiam. Máskor is akadhat köztük, akit a pénzéhség bűnre csábít. Így lehetetlenné tesszük nekik, hogy bünt kövessenek el és bajt hozzanak másokra is. Reméljük, hogy Isten segítségével máskor is meg tudjuk óvni a szigetet és lakóseit minden bajtól! És így, hogy ne kelljen érette embert ölni, hanem még módunkban legyen egy sereg bűnös embert javulásra kényszeríteni és megadni nekik az eszközt arra, hogy új életet kezdhessenek.

Péter elgondolkozott. Azután mégis megkérdezte Gábor bácsitól:

— És ha nem javulnak meg? Ha rosszra használják a kapott pénzt?

— Ha akad is köztük olyan, csak magának árt vele. Mert másodszor már a nemes lord sem segít rajta, hanem engedi, hogy börtönbe zárják vagy kényszermunkára ítélik. De nagyobb része bizonyosan megjavul, mert a legtöbb ember alapjában jó, igazlelkű, sokszor csak a nyomoruság vagy rossz társaság viszi bűnbe.

Péterke most már mindent értett. És szerettei mellett ezentúl mindennap imádkozott a kanadai telepesekért is, hogy becsüljék meg magukat és egy se akadjon közöttük, aki rossz utra tér!

XIV.

Gyönyörű, napsütéses idő. Békesziget zászlaját enyhé szél lengeti. A zászló rudja esupa virág, zöld inda.

A házak is lobogódiszben, virággal ékesítve mosolyognak. A sziget lakócai ünneplőruhában. Minden benszülött hajában virág, tarka toll, az asszonyok legszebb kendőiket öltötték magukra, nyakukban is virágfüzér. A gyermekek alig látszanak ki az indákból, virágokból.

A sziget fehér emberei is legjobb ruhá-

jukban pompáznak. Péter barna képe még feketébbnek látszik a ragyogó fehér ruhában. De ruhájánál is jobban ragyog a szeme. Kora reggel óta sűrög, forog Karával, mindenütt talál még igazítani valót. Most igazi gyermek, boldog gyermek, aki örül a szép ünnepnek.

Mert Békesziget kettős ünnepet ül ma. A lord születésnapja van és ezzel egy napon ünneplik meg a békés győzelmet, amit a tudás és hűség aratott az emberi gonoszság felett. A benszülötteknek is megmagyaráztak annyit, amennyit tudniok kellett. De ők maguk is úgy érezték, amikor az ismeretlen, súlyos mámorból magukhoz tértek, hogy valami nagy veszedelemtől szabadultak meg.

A lordot és a mérnököt virágos reggeliző asztal várta. És virág ékesítette a karosszékeket is. Péter apró, hófehér lobogót is tűzött minden terítékhez, rajta ott ragyogott a sziget jelszava.

És amikor a lord megjelent, pompás meglepetés várta. Alig ült le a két mérnökkel reggelizni, megjelent Péter és Kara, virággal ékes sipjukba fujtak, mire a fákról ezernyi apró majom ugrott le, mindenik virágot tartott és azt a lord elé hordták. Azután Péter bemutatta a „hadserege“ tudományát. Igazán tengernyi türelemről tanuskodott a majmok fegyelmezettsége, tudása. A lord olyan jól mulatott, mintha a legpompásabb színházban ült volna.

— Ez a multság annyi kockacukorba kerül, mylord, hogy abból egy falut jól lehetne tartani! — nevetett Robertson, amikor Péter kiosztotta apró népének a jutalmat.

— A majmok nélkül Hardig mulatsága talán Péter életébe került volna! Vagy mindnyájunkéba! — tette hozzá a lord és maga is segített cukrot osztogatni az állatoknak.

Persze, ez már iszonyu zsivaj, verekedés, pofozkodás közben történt, amíg Péter sipja rendet nem teremtett köztük. Visszaugráltak a fákra, de onnan is lesték a cukorosztogató kezeket.

Egész nap jöttek a jót kívánó emberek, gépészek, matrózok, munkások. Mindenik kapott valamit a lordtól, aki jókedvében az egész világot szétosztogatta volna.

De az ünnepség legszebb része este következett, a benszülöttek falujában. Naple-

mente után mentek le oda. A folyó partján ott tolongott a falu apraja, nagya. Óriási tüzek égtek, mert ma este nem gyújtották meg az ivlámpákat sehol, hadd világítsanak Isten lámpásai, a hold meg a csillagok. Meg aztán a falu népe ma is a tűz istenében hitt, ünnepet csak az ő világossága mellett ültek. Pedig a vad népeknél minden ünnepség vallásos szertartás is.

A lord és a többi fehéremler letelepedett a tűz közelében. Az asszonyok, gyermekek az árnyékban. Akkor előjött a tűzisten szolgája, a varázsló, ünnepi díszben, fején tűzvörös tollkoronával, vállán csodaszép gyékénytakaróval, melybe piros virágokat tűzött, nyakán a legszebb vörös korallok ragyogtak. És egy nagy korallsészéből illatos olajat öntött a tüzre, amitől az magasra fellobogott. Akkor halk, egyhangú énekszóval előjött tizenkét öregebb ember. Mindeniknek a kezében hosszú szakas kigyódob (henger, két végén kigyóbőrrel) azokat a tűznél megmelegítették, hogy a bőr jól kifeszüljön, apró páleikákat vettek elő és ütemesen verték a dobokat.

Egyre hangosabb lett a dobszó. Egyszer csak éktelen harci kiáltással előugrott egy sor harci díszbe öltözött férfi és csodálatos táncot jártak a tűz előtt. Majd újabb harci kiáltással eltűntek. Utánuk másik csoport táncolt elő, csodálatos madárruhában és a madarak táncát utánozta, de olyan hiven és szépen, hogy Péterke szerette volna minden mozdulatukat lefényképezni.

Azután jött a kigyók tánca, ezt is férfiak járták, karjukon, lábukon csörgő karperecekkel. Igazán olyan nesztelenül siklottak, csavaródtak, mint a kigyók, csak a karperecek csörgtek ütemesen.

Amikor ezek is eltűntek, a dobszóba sipok hangja vegyült. Halkan szólt minden hangszer, mint a sóhajlás. És hangjára a törzs fiatal leányai táncoltak elő az árnyékból. Mintha lábuk nem is érte volna a földet, a szellőt: ágak hajladozását, virágok lengését, lepkék lebbenését táncolták el. Olyan komolyan, áhitattal, mint akik tudják, hogy most istenük tiszteletére csinálnak valami igen szépet.

Utoljára megint a harcosok csapata jött elő, a dobok sebesen peregtek, a sipok sikoltottak és mindenki ütemre tapsolt. Még a fehér embereket is magával ragadta a zene. Amikor a harcosok tánca a leggyorsabb, kiáltozás a lehangosabb volt, a varázsló megint olajat öntött a tüzre. Utána pedig vizet zu-

ditott a felcsapó lángok közé.

A tűz kialudt. Az ünnep véget ért. Már csak a lakoma következett.

Éjféltre elcsendesedett az erdő, a sziget. A fehéremlerek is otthonukba tértek.

Békeszigetre olyan áldott békesség borult, amilyent lakói kívántak. Csak a lord ült még sokáig a két mérnökkel meg Péterrel a verandán és beszélgettek.

— Miért nem lehet mindenütt ilyen békesség a földön? — kérdezte a lord elgondolkozva.

— Eljön az az idő is majd, — felelte Gábor bácsi.

— Igazán hisz abban? — kérdezte Robertson kételkedve.

— Hiszek, — szólalt meg a lord. — Amikor majd a gyűlölet helyét a szeretet, a kapzsiságét az áldozatkészség tölti be a szivekben. Amikor nem lesz ember, aki embertársára fegyvert emeljen, hogy annak vérént ontsa! Amikor mindenütt törvény lesz a mi jelszavunk:

Ne ölj!

A csillagok biztatva, bátorítva mosolyogtak le az égről. A végtelenség békéje töltött be minden lelket.

Péterke halkan imádkozott.

VÉGE.

R ó k a -

- hajtó

Ezt a mulatságos játékot játszhatjátok akárhányan: egyik a róka, a többiek a hajtók. A játékosok üljenek egy asztal köré és mindenki tizessen be a pénztarba 1 leit vagy diót stb., már amiben játsztok. Amint látjátok, róka koma ezuttal libat lopott és üldözőne vették. Aki elcsipi a 80-as számon, az a győztes, azé lesz a rengeteg pénz a pénztárból. A játék elején sorsoljátok ki, hogy ki legyen a róka és ki kezdjen. A kezdő után balra következnek sorban a többiek. A táblán mindig a számok irányában kell haladni.

Vegyetek elő két játék-kockát. Sorban dobjátok és mindenki annyival halad előre, amennyit a kockája dobott. Gombbal vagy színes kővel jelezze mindenki a mezőnyön a maga helyét.

A róka szerepére még a következő külön szabály van. Ha bemenekül egy fekete lyukba, mindaddig nem bújhat ki, míg a kockáival „6”-ot nem dob. Ha sikerült, a jobboldali szomszédja felkiált: Szaladj koma! Ha erről megfélemedkezik, előlről kell kezdenie a játékot, a rókának viszont még egyszer szabad dobni. Tehát: vigyázat!

Figyeljete a következő szabályokra:

5. Róka előre 26-ra, a hajtó szintén.
7. Róka előre 8-ra, hajtó vissza a 6-ra.
10. Rókaluk. A hajtó egyszer nem dob.
11. Hajtó előre 28-ra, de egyszer nem dob.
15. Söréttüz! Róka és hajtó vissza a 7-re.
17. Róka és hajtó előre 21-re.
19. Hajtó vissza 18-ra.
20. Hajtónak várni kell, míg a többiek valamennyien utólérték. Róka előre 24-re.
22. Róka vissza 21-re, hajtó egyszer nem dob.
25. Hajtó vissza 25-ra.
27. Hajtó vissza 24-re.
31. Hajtó vissza 28-ra.
32. Róka vissza 30-ra, hajtó előre 55-re.
34. Róka előre 39-re.
37. Hajtó vissza 22-re, róka előre 44-re.
40. Rókaluk. Hajtó egyszer nem dob.
41. A róka csak akkor futhat tovább, ha „6”-ot dob.
46. Hajtó vissza 44-re.
47. Róka és hajtó előre 75-ra.
52. Hajtó rosszul céloz vissza 7-re, róka előre 54-re.
55. Róka egyszer nem dob, hajtó előre 58-ra.
57. Róka vissza 54-re, hajtó előre 60-ra.
65. Róka és hajtó vissza 44-re.
64. Rókaluk. Hajtó egyszer nem dob.
70. Róka és hajtó előlről kezdik a játékot.
71. Rókaluk. Hajtó vissza 68-ra.
74. Rókaluk. Hajtó egyszer nem dob.
78. Rókaluk. Hajtó vissza 8-ra.
80. Nyer. Annyit kell dobni, hogy a végeredmény éppen 80 legyen. Aki többet dob, annyi kockával lép hátra, ahánnyal többje van 80-nál.

MAGYAR PANTHEON

Irja: LENGYEL MIKLÓS.

Arany János

(1817—1882.)

II.

A szabadságharc bukását néma csend követte. Az élénk politikai élet megszűnt, az irodalom megdermedt. A csapás végzetesnek látszott, mert nemcsak a nemzet jelenét ölte meg, hanem elvette a reménységet is. Vezér nélkül, cél nélkül, kábultan állott a magyarság. Virágzó lapjaink megszűntek, a költők elhallgattak. Tompa szólal meg legelőször és biztatja költőtársait, hogy szólaljanak meg ők is. Ha nem tudnak a jövő reménységeiről énekelni, panaszzolják el a mult szenvedéseit: a némaság a halált jelenti.

A céltalannak látszó jövő Arany János munkakedvét is megbénítja. Csak 1850-ben szólal meg; gyönyörű költeményekben siratja el nemzetét pusztulását. A dalnok bujában, Letészem a lantot és Ősszel című költeményeiben még teljesen reménytelennek látja a helyzetét, Koldusének című versében fájdalom mellett még keserűsége is előtér, de a reménytelenség már nem tart sokáig. A gyász veszt erejéből. A szélvész-től összekuszált füvek felemelkednek, a vihartól tépett erdőben is megszólalnak az énekes madarak. A fájdalmas csapás után öntudatra ébredő nemzet vigasztalást vár költőitől. Arany megtalálja a megfelelő hangot. Rákhel siralmában már erős hittel hirdeti, hogy a zsarnok Heródes hasztalanul ölette meg a betlehemi kisdedeket: az Ige az Eszme erősebb minden földi fegyvernél. Edward angol király is hiába gyilkoltatta meg a parancsának ellenszegülő walesi énekeseket: földi htaalom nem bír a gondolattal, a lélekben élő erőket nem fogja a fegyver.

Mielőtt a remény és bizalom megszólal a költeményeiben, a fájdalom és reménytelenség lázában megírja a Nagyidai cigányokat. Nagy megdöbbenést keltett ez a költői elbeszélés. Sokan a szabadságharc vezéreinek kigunyolását látták benne és nehezteltek a költőre, csak kevesen vették észre, hogy egy csaknem halálra sebzett léleknek feljajdulása ez a költemény.

A szabadságharc után a megélhetés gondjai is ráneheztek. Szalontai állását elvesztette, a családos költőnek új állásra volt szüksége: ehkor lett a Tisza-családnál nevelő. Függetlenségét azonban hamar visszanyerte. A nagykőrösi gimnázium tanárává választották és az alföldi városban élt egészen 1860-ig. Ekkor költözött Pestre. Az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság meg-

élhetést biztosítottak számára, a megélénkült irodalmi életnek szüksége volt vezetőre. Arany alapít a fővárosban és nagy hatással van irodalmi életünkre.

Nagy irodalmi tervei vannak. A hun mondából elbeszélő költeményt akar írni. Az első résszel el is készül, de Buda halálának folytatását nem írta meg soha. Örök vesztesége ez irodalmunknak. Az első részben Buda fejedelem megosztja hatalmát Etelével, de a két fejedelem közt viszálykodást támaszt az idegen Detre. Hadur kardját Buda ellopítja és a haragján már uralkodni nem tudó Etelle megrohanja Buda kerített városát, megöli bátyját azzal a karddal, melyet a világ meghódítására kapott istenétől. Sok szépsége van ennek a költeménynek, de az olvasót talán legjobban meglepi művészi nyelve. Itt már nyoma sincs a Toldi népiességének, hanem valami csudálatos régiesség árad belőle, ez a régiesség visszaránt bennünket a multba. A népmesék varázslója egyetlen mondással kincses kamrába ragadja a mese hőst, jól elzárt várak ajtait nyitja meg; Arany régies fordulataival a mult életét varázsolja szemünk elé.

Ha a nagyobb költői munkákba belefáradt, fordításokban találja meg örömét. A világirodalom legérdekesebb, legművészebb, de éppen ezért legnehezebben fordítható alkotásait dolgozza át magyarrá. Itt is megmutatkozik igazi nagysága. Bele tudja magát élni mindenféle hangulatba s úgy bánik a legnehezebb versformákkal, hogy nem bírálhatjuk el, nyelvének hajlékonysága és kijejező ereje volt-e nagyobb, vagy verselő készsége.

Fordításain kívül balladáiban mutatkozik meg leghatásosabban művészi ereje. Akár a mondából, akár a népeletből vette is a tárgyat, egyaránt tökéleteset alkotott. Rendesen szomorú történeteket dolgozott fel (Ágnes asszony, Tetemré hívás, Éjféli Párbaj, A walesi bárdok sab.). Költeményének hőse az elkövetett bünt nyomon kísérő lelkiismeretfurdalástól nem bír szabadulni. A lelkiismeretfurdalás az örületbe kergeti. Ezeket a költeményeket angol és székely népköltmények hatása alatt írta, de erős hatással volt reá a világirodalom legnagyobb drámaírója, Shakespeare is.

A mult század hatvanas éveinek közepén is

mét válságos helyzetbe jutott a magyarság. Sokan újabb forradalomról, véres megtorlásról, nemzeti függetlenségről álmodoztak: képzeletükben Kossuth és Garibaldi már ott állott a zsarnok Ausztria határánál, hogy megszabadítsák a magyar nemzetet a szenvedéstől. Mások nem merték kockára tenni a még megmaradt életerőt: a kibékülés útját készítették elő. Távolról mosolyogva intett a „jobb kor”, de fenyegetve jelent meg a „nagyserü halál” is. Ismét a Szózat korába jutottunk: a történelem megismételte önmagát. Az életet és halált elválasztó mesgyn haladt a nemzet; érzésvilágát a költő tükrözeti legjobban a Kies ősz és a Magányban című verseiben.

Arany egyike volt kora legnagyobb tudósainak. Irodalomtörténeti és verstani művei, bírálati és más tanulmányai magukban is megőrizték volna nevét az elfeledéstől.

Öreg kora nem volt boldog. Leányának halála lesújtotta, betegségek gyötörték, terveit nem váltak valóra. A falu csábitotta vissza városba szakadt hűtlen fiát, de a költő nem mehetett. A

nagyvárosához kapcsolta hivatása, majd betegsége is. A megtört aggastyán ki-kijárt a margitszigetre, leült az árnyékos fák alá és itt álmodozott. Az álmok tetet öltöttek, elkészültek öreg korának bánatos, finomhangu költeményei. Ugy érezte lassanként magát, mint az öreg Toldi: kiköpt a világból, megváltozott körülötte minden. De ahogy az öreg Toldi megmutatta mégegyszer a bámuló ifju nemzedéknek a régi lovagvilág hőségének erejét, Arany is nagy örökséget szán nemzetének: szinte haláláig írja borongós költeményeit.

Fáradt testét 1882-ben ragadta el a halál, de lelkének alakjai itt élnek közöttünk és bennünk. Képzeletének ereje olyan volt, mint a termékenyítő Nap. A Nap minden vizitükörben saját képében gyönyörködik, még a harmateppben is kis Napot lát. Így élnek Arany költészetének varázsereje folytán lelkünkben a költő alakjai, érzései és gondolatai. Csakhogy Arany képzeletének Napja örökké emelkedőben van.

(Budapest.)

TIZ FOGAS KÉRDÉS

Amint azt már a múlt számban is közöltük Veletek, az ötödik Stollwerck pályázatunkra váratlanul nagy számban érkeztek be pályázatok. Július 10.-ig, amikor is a pályázatot lezártuk összesen 984 pályázó jelentkezett a megfejtéssel, ami minden eddigi eredményt felülmúl. Épen ezért ezuttal el kell tekintenünk attól, hogy a helyes megfejtők neveit felsoroljuk, mert akkor bizony, alig jutna hely más közlemény számára. Ugy oldottuk meg tehát a kérdést, hogy ezuttal teljesen elhagyjuk a helyes megfejtők névsorát és csupán a helyes megfejtést és azoknak a szerencsés nyerőknek nevét közöljük, akiknek a sorsolás kedvezett és díjat nyertek. Akikre ez alkalommal nem mosolygott a szerencse, küldjük be tovább is szorgalmasan a megfejtéseket, mert így bizonyos, hogy rájuk is kerül majd a sor.

Ötödik Stollwerck pályázatunkra a feleletek a következők:

1. A Ferenc József föld az Északi Jeges Tengerben fekszik.
2. Mocsaras vidékeken jelentkező fénytünnemény, mely a mocsárgáz égéséből keletkezik és a néphit „lidércnek” nevezi.
3. Mikszáth Kálmán műve.
4. Chilében és Peruban, Délamerikában.
5. A cet.
6. Madách Imre írta.
7. Az 1514.-iki parasztlázadás vezére.
8. Pongrác, Szervác és Bonifác napja, május 12., 13. és 14.-ike.
9. Az északi irány meghatározására. A hajók legfontosabb műszere.

10. Kvarchból, mészből és hamuzsírbból.

Helyesen fejtették meg 655-en.

A 655 résztvevő között megejtett sorsolás eredménye:

I. díjat nyertek: Thima Endre és Ilonka, Zilah, Berkes Józsi és Laci, Prajd, Horváth Vica, Temovár, Sárkány Emese, Rév.

II. díjat nyertek: Ridi Imre, Szöllős, Bihar-megye, Révay Jucika, Máramarossziget, Székely Ágnes, Arad, Serester Anna, Bodola, Ávéd Laci, Gyergyó-Alfalu, Kovách Zsiga és Piroska, Nagyenyed.

III. díjat nyertek: Iszlai Elek, Szászrégen, Páljános Gyula, Lupény, Karton Nusika, Élesd, Somlyai Pistuka, Kolozsvár, ifj. Halász Lajos, Szatmár, Hunyadi Hermin és Sándor, Petrosény Braniste György, Parajd, Pálffy Pista, Maroshévíz, Sürger Bertalan, Nagyvárad, Vas Géza, Karfalva, Tóth Dénes, Végvár, Halász Lenke és Vilma, Székelyhid.

IV. díjat nyertek: Szabó István és Sándor, Bályok, Zsigmond György, Kolozsvár, Szabó Ákos és Öcsike, Csucsá, Rauch Klára, Kis-Szedres, Altmann Endre, Arad, Barna Pistu, Gyergyó-szentmiklós, Fodor Gábor, Arad, Thuróczy Zoltán, Kolozsvár.

A díjakat a nyerteseknek a brassói Stollwerck gyár közvetlenül küldi el címükre. Kívánunk nekik jó étvágyat!

A CÍMBÓRA kiadóhivatala.

Ó V Á S !

Csak STOLLWERCK főírása, valódiak a tejkaramellák

SZERECSENI PISTA KALANDJAI

IRTA: KARÁCSONY BENŐ

— Második közlemény. —

Vágtat árkon, bokron által,
 Alig bírja immár lábbal.
 Beér végre az erdőbe,
 Letelepszik egy nagy kőre.
 Mihez fogjon, ha már itt van?
 Farkas ordít a csalitban,
 Béka huhog, szörnyü éjjel,
 Baglyok hada röpül széjjel.
 Szerecseni csak didereg,
 Takarója sötét felleg,
 Foga vacog, szive rémül
 Erdők komor zenéjétül.
 Ijjedt képpel meglapulva
 Egyre fülel, hogy micsoda, milyen fránya
 Az ő néger királysága.
 Egér pizmog a harasztban

Pista kománk nagy bajba van,
 Felkapaszkodik egy fára,
 Nem volt még ily éjszakája.
 Faágak közt ahogy mászkál,
 Keze puha fészket talál.
 Gondol egyet, odasiklik,
 A fészkekbe befeneklik.
 El is nyomja menten álom,
 S álmodik a királyságon.
 Reggeledik s hogy felébred,
 Rémes mű don el is képed.
 Vércse visong, csőre éles,
 Kapkod a Pista szeméhez,
 Mert a fészkek övé vala,
 Építésszel ő rakatta.

Tojást is tojt bele hármat,
 Himeseket és tarkákat,
 S Pista urfi kotol rajtuk,
 Akár csak egy szercesen tyuk.
 Tojásokkal nagy baj esett,
 Mind a három rántotta lett.
 Vércse anyó szörnyen mérges,
 Pistával ő rögtön végez,
 Nekilendül, szurja, tépi,
 Bajba jutott Szerecseni.
 Vércse csőre csipi, vágja,
 Üvölt négernek királya,
 Le is pottyán a nagy fáról,
 Ilyet nem hinnél királyról.
 Vonitott, hogy birta torka,
 Lepottyant egy kerek tóba.
 A tó partján gólyamadár,
 Megéhezett s békára vár,
 Pistát nézi: jó nagy béka,
 Reggelire épp kifujta.
 Utána kap, ki is huzza,
 Leteszi egy szalmazsupra,
 Felkötö a szalvétáját,
 Előszedi a villáját,
 Sótartója is van néki,
 S Pista urfit ahogy nézi,
 Hanyatt is vágódik tőle,
 Borsószik a tolla, bőre.
 Néger békát még nem látott,
 Pláne ilyen csuf jószágot.
 El is indul, hogy ott hagyja,
 Mert Pistára nincs gusztusa.
 Pista urfi felőcsudik,
 Siri hangon, mint egy kuvik
 Arra kéri gólya urnót,
 Hogyha lehet vigye innét,
 Megéhezett, haza vágyik,
 Eltévedt ő sohasem járt itt.
 Gólya asszony dérral, durral

Fordul hozzá e szavakkal:

„Nem viszek én, Isten ucse, vittelek már egyszer,
Aki fehér, maradjon úgy, ne legyen az néger.
Néger fickó, rusnya béka, maradj itt, azt mondom,
Néger áruszállítással én nem foglalkozom.
Keressél egy olyan gólyát, ki négert is szállít,
Néger rajkó én előttem biz' semmit sem számít“.
S hogy elmondta mondókáját, szétbontotta szárnyát,
Vizben hagyá szivtelenül négerek királyát.
Pista búsul, feje szédül
Subick csurog a képirül,
Imádkozik is egy verset,
Bánja immár, hogy néger lett.
Fringiáját rozsdá rágja,
Búsan fityeg a nadrágja,
Cilindere is elröppent,
Ahogy a fáról lezökkent.
Hasa korog, szörnyen üres,
Jól fogna most a hus-leves
Puha ágya jaj, mi szép volt,
S felette a magas égbolt
Hogy ragyogott, mikor játszott
Udvarukon királyságot.
Most az égbolt csupa felhő
S az éjszaka újra eljő.
Magánosan ki sem bírja,
Itt domborodnék a sirja.
Búsan pislant tó vizére,
S tudjátok-e, mit vesz észre?
A cilinder, mint egy csónak
Uszik tükrén a nagy tónak,
Szellő támad, parthoz hajtja,
Pista vitéz nincs már hajba.
Belemászik, vár egy percet,

S ahogy ujjabb szél közelget,
Indul, hajrá! hullám hátán,
Utol se érné a sátán.
Viszi Pistát a cilinder, gőzhajó se jobban,
S hirtelen nagy harcra tűnik fel a kék habokban.
Száját tátja, sötét kapu, pokol se sötétebb,
Szerecseni sohse látott még ily viziszörnyet.

Hal szájába bekerülni rossz mulatság volna,
Hal hasában, úgy gondolja, csehül menne dolga.
Gondol egyet, előkapja rozsdás konyhakését,
Hogy levágja a harsának valamelyik részét.
Harsa kománk nem rösteli, kitéti a száját,
Ham! bekapja Szerecseni rozsdás fringiját.
A cilinder is felfordul, Pista vízbe pottyan
És mert szomjas, vizet iszik jókora kortyokban.
Iszik, iszik, kortyogásnak már fele se tréfa,
Kezd is lassan elmerülni a sötét habokba.

(Vége következik.)

SZÉP LEVÉL

Kedves jó Nagypapó!

Már olyan rég nem irtam Nagypapóknak, pedig utolsó levelemben megígértem, hogy sűrűbben írok és volt is rá alkalom, de nem szeretek levelet írni és legtöbbször csak megkezdem és mert lusta voltam, abbahagytam. De azért megbocsájt, Nagypapó, és talán maradt számomra egy kis hely szerető szívében? A nagy vakáció eljött és ezért elsőnek Nagypapóknak írtam. Igaz, fájó szívvel hagytam el az iskolát, a jó tisztelendő nővéreket és osztálytársnőimet, akiket úgy szerettem, de vigasztal az a tudat, hogy három hónap múlva megint látjuk egymást. De így se vagyok egyedül: itt vannak a cimborák, akiket Nagypapó hozott egy táborba, hogy őket a Szeretetre tanítsa. A jó Isten szeret bennünket, mert még a nagy háboru után is ránk gondolt és küldöttjeként Nagypapót szemelte ki, hogy az erdélyi magyar gyermekek el ne vesszenek és őket a szeretetre tanítsa. A szeretet a legszébb erény, mely nem ismer nemzeti és vallási különbséget, nem ismer ellenséget, s csak édes testvért és aki Nagypapóknak is az erőt adja, hogy annyit fáradozzon értünk. A mi Urunk Jézus Krisztus megmutatta, hogyan kell szeretni, midőn a keresztfán ellenségeiért imádkozott és magát az egész világ büneiért feláldozta. Így cse-

lekszik Nagypapó is, feláldozván magát miértünk. És mivel hálálhatjuk mi ezt meg? A Szeretettel. Elképzelem, hogy milyen nagy örömmel fogadják majd az angyalok a mi drága Nagypapóknak, ha majd a Szeretet koronájával a mennyországba megy, ha már a földön is ily nagy örömmel fogadják.

Milyen sok háboru, rablás, gyilkolás nem lenne, ha mindenki tudna szeretni. Sokan hiszik, hogy ők gazdagok, de legszegényebbek, mert szívükben a Szeretet helyett a Gyűlölet, Harag, Irigység és Kevélység lakozik.

Minden mulik, csak a Szeretet nem. Hitünk addig tart, amíg Isten előtt nem vagyunk, mert akkor látjuk és halljuk őt. A Remény, amíg Istennel nem vagyunk: akkor nem remélünk, mert amit reméltünk, az megvan. Csak a Szeretet marad.

Azért, kedves cimborák, szeressünk mindenkit, ígérjük meg a jó Istennek, hogy mindig szorgalmasak és engedelmesek leszünk és imádkozunk Nagypapóért: a jó Isten tartsa meg őt nekünk még sokáig és továbbra is tanítson a legszebb erényre: a Szeretetre.

Kezeit csókolja hálás szívé és szerető unokája
(Saroltavár, Temes megye.)

DOMINITS MÁRIA.

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél

Senesieb Olga és Duci, Marosvásárhely. Leveleteket továbbítottam a kiadóhivatalnak elintézés végett. Remélem majd beszámoltok a külföldi utazásról. — **Fodor Gábor, Arad.** Valóban, érdekes, tulságosan érdekes volt a ti vizsgátok lefolyása, s nem csoda, ha az összes diákok 75 százaléka megbukott, a te osztályodban pedig egyedül te nem buktál meg az első félévben. Azt, hogy hogyan számítják ki az eredményt, nekem hiába magyarázod, édes fiam, mert ezt az én öreg fejem már nem veszi be. Csupán annyi világos előttem, hogy az általad leírt vizsgáztató módon még Románia legnagyobb tudósát, Jorga Miklóst is meg lehetne buktatni. — **Cserepes Imre és Laczi, Nagyvárad.** Két öröm ért: üzenetet kaptatok s könyvet is nyertetek. Hasonló öröm még sokszor érhet, ha szorgalmasan írtok levelet. — **Scheidt Nusi, Nagyszeben.** Meg sem haragudtam, el sem felejtettelek, bár régesrég nem írtál. Remélem, pótolod a mulasztást, mégpedig a magad érdekében, mert nem hangsúlyozhatom eléggé, mennyire fontos a levélírás. A kiadóháznak továbbítottam a leveledet, hogy nézzen utána, miért nem kaptad mostanában az újságot s pótolja a hiányzó számokat. Örvendek, hogy megismerkedtél Nagy Malvinnal. Nem is oly távoli rokon ő, amint gondolja, mert anyai nagyanyám nagybaczoni Nagy leány volt. — **Szendrei Ferencz, Nagyvárad.** Mindegy, akármilyen papirosra írod a levelet, a fő, hogy szorgalmasan írd. Ha valaha, most igazán kívánatos a takarékoskodás. Rejtvényedet írd le újra a megfejtéssel együtt, mert a megfejtésre nincs időm. — **Kendeffy Klára, Hátszeg.** Levelet is, nemcsak megfejtést! — **Barna Pista, Gyergyószentmiklós.** Ugyanezt üzenem neked is. — **Hunyadi Hermin és Sándor, Petrozsény.** Hiszem, hogy jól sikerült a vizsgátok s ennek jutalmául már ott is nyaraltok a marosvásárhelyi nagyszülőknél, ahol — azt írjátok — a játék mellett a Cimbora lesz a legkellemesebb szórakozások. Örvendek, hogy megtanultátok Pest felé c. versemet, s még inkább annak, hogy édesapátok sokat fáradozik azon, hogy a verset szép színesen, jó hangsúlyozással mondjátok el. Ez a színezés, ez a jó hangsúlyozás igen fontos. Felolvasó körutamon mindenütt rendkívül nagy sikere volt a székely költők (Tompa László, Barsalis János, Szentimrei Jenő, Sipos Domokos és Finta Zoltán) verseinek és sokan bevallották, hogy egyik-másik verset, amikor maguk olvasták, nem értették meg eléggé, de a György Dénes kitűnő szavalásában teljesen megértették, ami természetesen, a helyes hangsúlyozásnak tulajdonítható. Valóban, kíváncsi vagyok a ti szavalások eredményére. A rejtvények jók. — **Máthé Borcsa, Marosvásárhely.** Haza jöttél Abbáziából. Gyö-

nyörű volt a tenger. De azért mindenütt jó, de legjobb otthon. S nemesak a tenger gyönyörű, de az a Marosmente is. Én legalább nem győzők eléggé gyönyörködni benne. Gyönyörűnek találok a regényt is? Örömmel látom, hogy általános tetszést arat Tábori Piroska regénye. — **Balázs Vica, Torda.** Jó a rejtvényed, de ki mint vet, úgy arat megfejtésü rejtvény már sokszor jelent meg. Lehetőleg oly rejtvényt eszelj ki, amelynek megfejtése valamelyik jeles magyar költő, művész, király, fejedelem, nagy hazafi, vagy erdélyi város a megfejtése, hogy ezáltal is gyarapodjék magad és olvasótársaid ismerete. A kiadóháznak írtam, hogy a töltőtollat nem kaptad meg. — **Horváth Vera és Tibi, Temesvár.** Számon tartom az ígéretet, várom a leveleket **Marionossy György, Déva.** A harmadik osztályban 52 tanuló közül csak 21-en mentek át a negyedikbe. Szó-

Világhírű nyaralók és üdülők

**Penziók, internátusok,
leány és fiuotthonok.**

Havi ellátási díj tanulóknak 150 P, felnőtteknek 160 P, mely hetenkinti változtatással négy nyaralóhelyre érvényes. Ezer személy referenciája. Kérjen prospektust (válaszbélyeg). Pestalozzi Internátus Iroda (Fédération Internationale des Pensionnats Européens Budapest V. Alkotmány-utca 4., I. Telefon: Teréz 242-36.

NYARALÓ ÉS ÜDÜLŐTELEPEK:

Magyarországban: Budapest, Siófok, Balatonöszöd. **Svájcban:** Genf*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux, Zürich*, Lugano*, St. Moritz. **Franciaországban:** Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix les Bains, Grenoble, Evian (genfi tó); a **francia Rivierán:** St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juan les Pins, Monte Carlo, Mentone. **Olaszországban:** San Remo*, Nervi, Velence, Bordighera, Abbazia, Riccione, Róma*, Nápoly, Palermo. **Ausztriában:** Wien*, Zell am See, Linz*, Innsbruck*, Salzburg*, Ischl. **Belgiumban:** Ostende. **Angliában:** London*, Cambridge*, Brighton, Folkestone. **Afrikában:** Algir*, Tunis*.

A *-gal jelölt helyek internátusok, fiu- és leányotthonok, pensionatusok — felnőttek részére is, nyitva egész éven át.

A többi helyek július, augusztus és szeptember hónapban vannak nyitva. Társas utazási kedvezmények (25–50%), külön direkt Pullman-kocsik. **Internátusi díjak** Budapesten havi 90 P. külföldön 110 P.

moru, igen szomorú. Szülőknek és gyermekeknek a bánatában mélységes bánattal veszek részt. A Róka Píróka pályázat eredményét a nyár folyamán közlöm, a kiadóbácsi pedig pótolja a tavalyi 14. számot, ha van belőle főlősleges példány. — **Móritz Tusika, Szamosujvár.** Rejtvényed sorra kerül, de figyelmeztetek, hogy nem „vellünk”, hanem velünk. — **Kovács Laczika, Ungvár.** Öt könyvet kaptál s két délután kiolvastad volna, de anyukád egy hétre — igen helyesen — csak egy könyvet adott, így aztán majdnem könyv nélkül tudod valamennyit. Így van ez rendjén. Anyukádnak levél ment. — **Elek Piroska, Retteg.** Szeretnél volna mádar lenni, hogy elrepülhess Kolozsvárra, a mesedélutánra, s szeretnéd, ha Retteg nagyvárossá alakulna át hogy oda is elmenjek. Nem szükséges azért Rettegnek nagyvárossá alakulni, példa erre Székelykeresztúr, mely kis város s mégis zsufolásig megtelt a nagy terem unokákkal. A szomszédos falukból nagy csapatokban jöttek be a gyermekek nagyapónak nagy öröme. Háromszor nyertél könyvet — egyszer címekért — de kétszer kaptad meg a Hires erdélyi magyarok-at. Ha visszaküldöd az egyik példányt, a kiadóbácsi szívesen kicsereéli. — **Pappszász Károly, Csokaly, Bihar megye.** Levelet, levelet! — **Frischmann Sanyika, Nagyvárad.** Szerencsésen letetted a vizsgát és örülsz annak, hogy most már a szünetben levelezhetsz velem. Örvendek hogy sikerült a vizsgád, s nem különben annak is, hogy ezután szorgalmasan irsz nekem. — **Pintér László.** Most találkozom először a nevéddel s abból is látom, hogy új előfizető vagy, mert hiányzik leveleddből, hogy hol kelt. Máskor erről ne feledkezzél meg, mert ez igen fontos szabálya a levélírásnak. — **Kiss Pál, Nagyvárad.** Örvendek, hogy a te vizsgád is jól sikerült. Ugy látszik ennek jutalmául visznek Magyarországra. Szeretettel várom onnan irandó leveleidet. Akár hiszed, akár nem, nem tudom mi az ára a Cimbora egy számának. Ezt kérdezd meg levelezőlapon a kiadóbácsitól, egyben közöld vele azt is, hogy mely számok hiányzanak. — **Vas Géza, Karcfalva (Csikmegye).** A fogas kérdésekre szóló válaszokat továbbítottam a kiadóhivatalnak. Máskor egyenesen küldd oda, amint arra a kiadóhivatal figyelmeztetett is, mert hátha lekésel a pályázatról. — **Székely Flóra, Brassó.** Remélem, hogy Gabi öcséd megkapta már a nyert könyvet. Azt igen helyesen teszed ha majd beszámolsz a nyári vakációról. Következő leveledben közöld azt is, hogy milyen volt a bizonyítványod. —

Galgóczi magántanfolyam

BUDAPEST,
VIII. Mária
Terézia-tér 3.

*Teljes anyagi felelősség
mellett előkészít közép-
iskolai magánvizsgákra
és érettségire.*

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

NÉVREJTVÉNY.

Beküldte: Hilevitz Sárika.

Eger, Nagyvárad, Orsova, Ilfov, Temesvár, Déva, Máramaros, Varsó, Oravicza, Iszmáel.

E városok kezdő betűit helyesen össze rakva Dél-Amerika egyik nagy városának nevét kapjuk.

PÓTLÓREJTVÉNY.

Beküldte: Salamon Zoltán.

- ároly
- nna
- oldi
- ttó
- ándor
- lma
- va
- ászló
- telka
- dl

Petőfi egyik versének címe.

CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Szerkesztősége: Batanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Batanii-Mari (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék megye). E címre küldendő a Cimbora részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatala: Stumare (Szatmár) Str. Petru Rares (Petőfi-uca) 43. A kiadóhivatalhoz küldendő a Cimbora előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését, megszüntetését célzó közlemény.

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.
Csehszlovákiában: 40 korona.
Magyarországon: 6 pengő.
Jugoszláviában: 100 dinár.

OLESO IFJUSÁGI IRATOK

MINDEN KÖTET KEMENY, SZINES KÖTÉSBEN, SOK-SOK KEPPSEL

40 lejes kötetek :

Bartha: Csillagok között
 Bácskai: A meghódított föld
 Bársony: Jó az Isten
 Benedek: Kis Miklós.
 Egri: Karika király haragja
 Fáy: A kínai óriás. Az aranytollu tyúk
 Gaál: A három székely fiu
 — A szurtoš kis inasról.
 Garády: Magduska meséi
 Gárdonyi: Bolond Istók
 — Tarka-barka történétek
 — Tihanyi Pista
 Gaus: A piros köpenyeg
 Havas: Magyar fiuk
 Kacziány: A három ajándék
 Krudy: A dévényi fazekas
 — A két vándor
 — Előre
 Lőrinczy: Báró Eötvös József
 — Amit a kender mesél
 Mauks: A kis hősök
 Mikszáth: Huszár a teknőben
 Murai: Komédiás Pelkő
 Pósa: Harangvirágok
 Pósa Lajosné: Olvassuk csak
 Sas Ede: Biharország
 — Munkácsy
 — Cirmos cica királysága
 — Honfoglaló hősök
 Sebők Gyula: Egér a kaszárnyában
 Sebők Zsigmond: Mackó ur első utazása
 — Mackó ur harmadik utazása
 — A kis mérnökök
 — A hős nyulacska
 Tabori Róbert: Vidám történelem
 — Dezsőke pályát cserél
 Táboriné: Hét mese
 Thirring Gusztávné: Apró mesék
 Tutsek Anna: Évike vándorlása
 Zöldi Márton: Kalandok az Alföldön

64 lejes kötetek

Ábrahám: Török császár fája. Öreg király bus csikói
 Balla: Tréfaország I—II.
 Béla: A kis herceg
 Dingha: Szivenincs királyfi. Tarisznys király
 Egri: Az oszlányi fiu
 — Mátyás király. Történetek az egri várból
 Farkas Pál: Laci Törökországban
 Garády: Mi van a tengerben. Kis világ, nagy világ
 Gárdonyi: Nagyapó tréfái I—II. gyűjtemény

— Nagyapó tréfái IV—V. gyűjtemény
 Gegus: Mesék. Tündérmesék
 Gyökössy: Hazavándorlók
 — Ki szereti a népet
 — Palotai cserkészek
 Havas István: Konez Márton
 Herman Ottóné: Két kiesi tót. Kiesi baj.
 Krudy: A komáromi fiu
 — Letűnt századok. A király palástja
 Lampérth: Hú a koporsóig
 Lengyel: Magyar hősök
 Lőrinczy: A becület utján. Kis diákjaim
 — A bizófalvi harang szava
 — A kavai fűzfák
 Malonyai: A Nilus országa
 Móra: Falun, városon. Katóka könyve
 Pósa Lajos: Kacör király. Marci vitéz
 — Bandi álma
 — Játékkönyv
 Pósa Lajosné: Aranyvirág. Ceruza király iródeákja
 Sebők Zsigmond: A két árvizes gyermek
 — Mackó ur második utazása
 — Falusi cica Pesten. Cicáról, nyulról
 — Cserebogár urfi a tengeren. A gyöngyhuszár
 — Tilinkós Lajkó. A doktor ur
 Póth: Anekdóták

90 lejes kötetek

Benedek: Édes gazdám
 Balla: Hebehurgya Jancsi
 Dingha: Ákom király baja. Kokumfitty király országa. Böske léghajón.
 Egri: Igaz is, nem is II—III—IV. gyűjtemény
 — Igaz is, nem is V—VII—VIII. gyűjtemény
 Gaál: Mókus
 — Balassa vitéz
 Havas: A várkúti fiuk
 — Csodálatos paripa. Bence bácsi. Az ihácsi kis kakas
 Herman: Seregély kisasszony emlékiratai. A Csóri meg Móri.
 Jókai: Medvék országában
 Krudy: Hortobágy. A Tisza. Sziklazuzó hajók.
 Lampérth: A kis dárdás meg a nagy dárdás
 — Három pápai diák kalandozásai
 Móra: A rab ember fia
 — Filkó meg én
 Pósa: Pósa bácsi meséskönyve I. gyűjtemény
 — Muzsikál a rajkó. Mese a kis kanászról.
 — Pósa bácsi meséskönyve II. gyűjtemény
 Sebők Zsigmond: Életrajzok (Erzsébet királyné, Kosuth Lajos, Petőfi)
 — A bogarak háboruja
 Tabori Róbert: Sztropka Janó

E kötetek árában a postai és csomagolási költség bennfoglaltatik. A könyveket az összeg előzetes beküldése ellenében vagy utánvét mellett szállítjuk. Előbbi esetben tehát a könyveket semminemű külön költség nem terheli, míg utánvételes küldésnél az utánvételi díjat külön számítjuk fel.